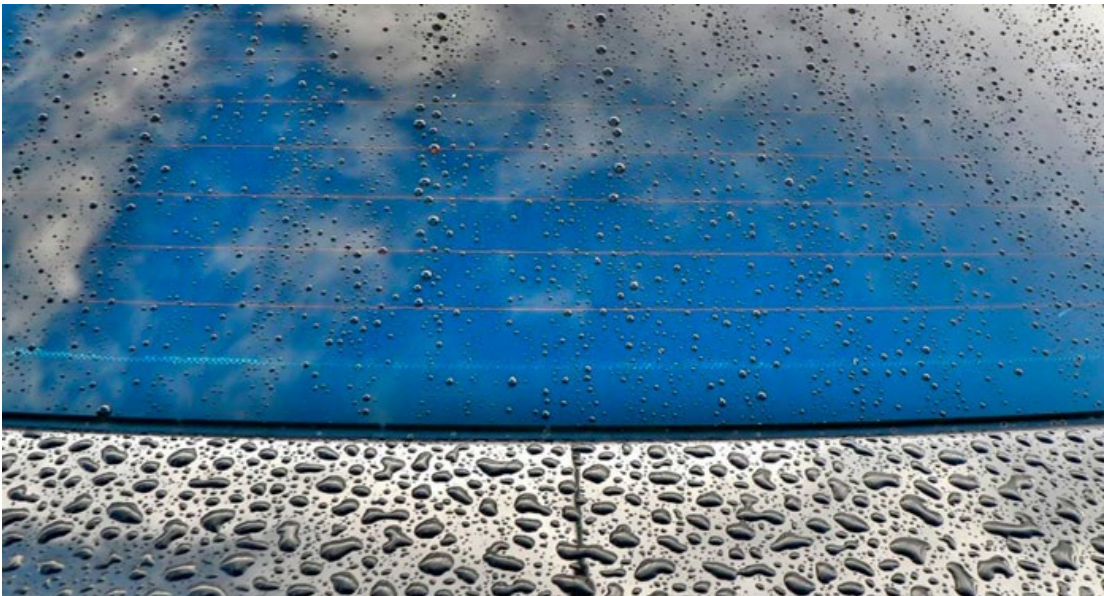

Joutsenmerkin kriteerit

Auton- ja veneenhoitotuotteet

Versio 5.11 • 21. maaliskuuta 2012 – 31. maaliskuuta 2022

Sisällysluettelo

Mitä ovat Joutsenmerkityt auton- ja veneenhoitotuotteet?	4
Miksi valita Joutsenmerkki	4
Mitä voidaan Joutsenmerkitä	5
Joutsenmerkin hakeminen	5
Mitä Joutsenmerkintään vaaditaan	6
1 Ympäristövaikutukset	7
1.1 Yleiset vaatimukset (koskevat kaikkia tuotetyyppejä)	7
1.2 Erityisvaatimukset (ei koske tuulilasinpesu-nesteitä)	13
1.3 Erityisvaatimukset tuulilasinpesunesteille	15
1.4 Pakkaus ja käyttötiedot	16
1.5 Tehokkuutta koskevat vaatimukset	17
Joutsenmerkin säännöt tuotteille	19
Valvonta	19
Kriteerien versiohistoria	19
Uudet kriteerit	20

Liitteet

1	Vaatimusten muuntaminen CLP-asetukseen
2	Tuotteen kuvaus
3	Malliresepti
4	Valmistajan vakuutus
5	Raaka-ainevalmistajan vakuutus
6	Hajustevalmistajan vakuutus
7	VOC-aineiden POCP-kertoimet
8	Värit ammattikäytön tuotteissa
9	Tehokkuus – toimintatesti
10	Tehokkuus – käyttäjätesti
11	Tehokkuustesti – tuulilasinpesunesteet
12	Joutsenmerkittyjen tuotteiden markkinointi - poistettu
13	Analyysit

013 Auton- ja veneenhoitotuotteet, versio 5.11, 9.3.2021

Tämä on käänös norjankielisestä asiakirjasta. Ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti.

Osoitteet

Pohjoismaiden ministerineuvosto päätti vuonna 1989 perustaa vapaaehtoisen ja virallisen ympäristömerkin. Alla olevat organisaatiot/yritykset vastaavat merkin toiminnasta kyseisten maiden hallitusten toimeksiannosta. Lisätietoa yritysten nettisivuilta:

Suomi:

Ympäristömerkintä
Urho Kekkosen katu 4-6 E
FI-00100 Helsinki
Puh: +358 9 6122 5000
joutsen@ecolabel.fi
www.joutsenmerkki.fi

Islanti:

Norræn Umhverfismerking á
Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Puh: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Tämän asiakirjan saa
kopioida vain kokonai-
suudessaan tekemättä
siihen muutoksia. Asiakirjan
tekstiä saa lainata vain, jos
sen laatija Pohjoismainen
ympäristömerkintä
mainitaan.

Tanska:

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1
DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Puh: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Norja:

Miljømerking Nore
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Puh: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Ruotsi:

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Puh: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Mitä ovat Joutsenmerkityt auton- ja veneenhoitotuotteet?

Joutsenmerkityt auton- ja veneenhoitotuotteet sisältävät ympäristöön mahdollisimman vähän vaikuttavia aineita. Tuotteiden sisältämille kemikaaleille asetetaan tiukat terveys- ja ympäristövaatimukset.

Auton- ja veneenhoitotuotteet päätyvät käytön jälkeen vesiympäristöön. Siksi muun muassa biologinen hajoaminen (aerobinen ja anaerobinen), biokertyvyys sekä myrkyllisyys vesiorganismeille ovat tärkeitä ympäristöparametreja kaikissa valmistusaineissa.

Ympäristövaikutus määräytyy tuotteen käyttötavan ja -paikan mukaan ja käyttääkö tuotetta yksityinen kuluttaja vai ammatillinen autopesula. Kuluttajille ja ammattikäyttäjille on siksi tehty joitakin erilaisia vaatimuksia. Vaatimuksissa edellytetään myös, että käyttäjälle kerrotaan parhaista mahdollisista auton- tai veneenpesutavoista, esimerkiksi annostelusta ja pesupaikan valinnasta. Myös erilaisille pakkauksille on omat vaatimuksensa.

On tärkeää, että Joutsenmerkitty auton- tai veneenhoitotuote on vähintään yhtä hyvä kuin kilpailevat tuotteet. Siksi tuotteiden toimivuudelle asetetaan vaatimuksia.

Miksi valita Joutsenmerkki

- Auton- ja veneenhoitotuotteita valmistavat yritykset voivat käyttää Joutsenmerkkiä markkinoinnissaan. Joutsenmerkki on erittäin tunnettu ja arvostettu Pohjoismaissa.
- Joutsenmerkki on kustannustehokas ja yksinkertainen tapa tiedottaa yrityksen ympäristötyöstä ja sitoutumisesta ympäristöasioiden hoitoon asiakkaille ja ostajille sekä tavaran hankkijoille/toimittajille.
- Joutsenmerkki selventää tärkeimmät ympäristörasitteet ja opastaa kuinka yritykset voivat vähentää päästöjä, luonnonvarojen käyttöä ja jätekuormitusta.
- Ympäristöystävällinen tuotanto antaa yritykselle hyvät valmiudet viranomaisten tuleviin ympäristövaatimuksiin.
- Joutsenmerkin voidaan katsoa olevan suunnannäyttäjä yrityksen ympäristötyölle.
- Joutsenmerkki asettaa ympäristövaatimusten lisäksi vaatimuksia myös tuotteen laadulle. Hyvä laatu on ympäristöteko ja Joutsenmerkki on myös laadun tae.

Mitä voidaan Joutsenmerkitä

Auton- ja veneenhoitotuotteet, joilla on puhdistava vaikutus (esimerkiksi rasvanpoistoaineet, shampoo ja tuulilasinpesunesteet) tai kiillottava vaikutus (esimerkiksi vaha ja kiillotusaineet), voivat saada Joutsenmerkin.

Vaatimukset eivät käsitä puhdistus- ja kiillotustuotteita, joiden pääkäyttöalue on muu kuin autojen tai veneiden hoito.

Auton automaattipesussa käytettäville kuivausaineille, huuhteluaineille, huuhteluvahoille ja yhdistelmävahoille voidaan myöntää Joutsenmerkki vain, jos ne sisältyvät samaan järjestelmään muiden ympäristömerkittyjen automaattipesun puhdistus- tai kiillotusaineiden kanssa. Kaikilla järjestelmän tai sarjan tuotteilla tulee olla ympäristömerkintä.

Järjestelmällä tarkoitetaan tässä yhteydessä useita tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä autonpesuun.

Sekä kuluttaja- että ammattilaistuotteet voivat saada ympäristömerkinnän. Kuluttajatuotteita käyttävät yksittäiset auton- tai veneenomistajat, kun taas ammattilaistuotteita käytetään kaupallisesti ja / tai ammattimaisesti.

Erikoistuotteet, kuten ruostesuoja-aineet, veneenpohjan kasvustojen poistoaineet, veneenpohjan maalit, puuöljy ja mekaaniset puhdistusvälineet (esimerkiksi pesusienet, harjat tai liinat) eivät voi saada ympäristömerkkiä näiden kriteerien perusteella.

Joutsenmerkin hakeminen

Hakeminen ja maksut

Tietoa tämän tuoteryhmän hakemisesta ja maksuista saa Joutsenmerkin kotisivuilta, katso osoitteet sivulta 3.

Mitä vaaditaan?

Jokainen vaatimus on merkitty kirjaimella O (pakollinen vaatimus) sekä numerolla. Luvan saamiseksi on kaikkien vaatimusten täytyttävä.

Jokaisen vaatimuksen kohdalla on kuvattu miten vaatimus on dokumentoitava. Tekstissä on lisäksi erilaisia symboleja, joilla kuvataan dokumentointitavat. Symbolit ovat:

☒ Lähetä dokumentaatio hakemuksen mukana

ρ Tarkistetaan paikan päällä.

Pohjoismainen ympäristömerkintä käsittelee kaiken saadun tiedon luottamuksellisesti. Alihankkijat voivat lähettää dokumentaatiota suoraan Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle, myös tämä tieto käsitellään luottamuksellisesti

Luvan voimassaoloaika

Ympäristömerkin käyttöoikeus on voimassa niin kauan kuin tuote täyttää vaatimukset tai kunnes kriteereiden voimassaoloaika päättyy. Ympäristömerkinnällä on oikeus pidentää kriteereiden voimassaoloaika sekä tarkistaa kriteereiden sisältöä. Mikäli kriteereitä pidennetään, myös luvan voimassaoloaika pidennetään automaattisesti ja luvanhaltijaa tiedotetaan asiasta.

Ympäristömerkintä ilmoittaa uusista tämän jälkeen voimaan tulevista vaatimuksista viimeistään vuotta ennen kriteereiden päättymispäivää. Näin luvanhaltijalle annetaan mahdollisuus uusien käyttöilupansa.

Tarkistus paikan päällä

Hakemuksen yhteydessä Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkistaa paikan päällä, että vaatimukset täytetään. Tarkistuksessa on voitava esittää laskelmien perusteet, lähetettyjen todistuksien alkuperäiskappaleet, mittauspöytäkirjat, ostotilastot ja vastaavat, jotka vahvistavat vaatimusten täyttymisen.

Lisätiedot

Ympäristömerkintä antaa mielellään lisätietoja, katso osoitteet sivulta 3. Lisätietoa ja apua hakemiseen löytyy kunkin maan Ympäristömerkintäorganisaation kotisivuilta.

Mitä Joutsenmerkintään vaaditaan

Saadakseen Joutsenmerkin käyttöoikeuden tulee auton- tai veneenhoitotuotteen täyttää kaikki vaatimukset.

1. Kappale 1 – Terveys- ja ympäristövaatimukset
 - a) Yleiset vaatimukset (koskevat kaikkia tuotetyyppejä) 1.1
 - b) Erityisvaatimukset (ei koske tuulilasipesunesteitä) 1.2
 - c) Erityisvaatimukset tuulilasipesunesteille 1.3
 - d) Pakkaus ja käyttötiedot 1.4 (koskevat kaikkia tuotetyyppejä)
 - e) Tehokkuutta koskevat vaatimukset 1.5 (koskevat kaikkia tuotetyyppejä)
2. Kappale 2 – Laatu- ja viranomaisvaatimukset (koskevat kaikkia tuotetyyppejä)

1 Ympäristövaikutukset

Sisältyvinä aineina pidetään kaikkia tuotteen aineita, myös raaka-aineissa olevia lisäaineita (kuten säilöntä- ja stabilointiaineet) mutta ei raaka-ainetuotannon epäpuhtauksia, ellei toisin ole mainittu. Epäpuhtauksia ovat raaka-ainetuotannon jäämät, joiden pitoisuus valmiissa tuotteessa on alle 100 ppm (0,0100 paino- %, 100 mg/kg). Raaka-aineeseen tietoisesti tai tarkoituksellisesti lisättyjä aineita ei pidetä epäpuhtauksina pitoisuudesta huolimatta. Jos raaka-aine sisältää yli 1,0 prosenttia epäpuhtauksia, epäpuhtaus lasketaan sisältyväksi aineeksi. Sisältyviksi aineiksi katsotaan myös aineiden tunnetut hajoamistuotteet.

1.1 Yleiset vaatimukset (koskevat kaikkia tuotetyyppejä)

01 Tuotteen kuvaus

Hakijan tulee antaa yksityiskohtaiset tiedot tuotteista, joille ympäristömerkintää haetaan. Hakemuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- Onko tuotteet tarkoitettu kuluttajille ja/tai ammattikäyttöön.
- Tuotteiden tekninen kuvaus sekä kuvaus tuotteiden käyttötarkoituksesta (esimerkiksi automaattipesu, yhdistelmäpesu tai käsinpesu)
- Käytetäänkö tuotetta/tuotejärjestelmää henkilöauton pesuun, venepesuun jne.
- Onko tuote supertiiviste (Supertiiviste ei sisällä enempää kuin 10 tilavuus- % vettä).

Selvitys liitten 2 mukaan.

02 Resepti

Tuotteen täydellinen resepti tulee lähettää pohjoismaiselle ympäristömerkintäorganisaatiolle. Reseptissä on oltavakauppanimi, yksiselitteinen kemiallinen nimi, toimintatarkoitus, terveys- ja ympäristöluokittelu, määrä, CAS-numero sekä kunkin valmistusaineen DID-numero (mikäli sellainen on). Jos raaka-aine koostuu useista aineista, on sen käytävä ilmi reseptistä. Raaka-aineen aktiivinen sisältö on ilmoitettava.

Liitteessä 3 on malliresepti.

DID-numero on aineen numero DID-listassa (uusin versio tuli voimaan huhtikuussa 2014), jota käytetään kemikaalivaatimuksen laskennassa. DID-lista on saatavana Ympäristömerkinnästä osoitteet s. 3. tai kotisivuiltamme

<https://joutsenmerkki.fi/kriteerit/013-auton-ja-veneenhoitotuotteet-5/>

DID (Detergent Ingredient Database) -lista: Lisätietoja liitteessä 13.

Vaatimuksen mukaisen täydellinen resepti ja liitteessä 3 oleva malliresepti ja tuotteen sekä sen sisältämien aineiden käyttöturvallisuustiedotteet nykyisen eurooppalaisen lainsäädännön mukaan.

03 Tuotteen luokitus

Tuote, jolle ympäristömerkintää haetaan, ei saa luokitua taulukon O3, EU:n vaarallisista aineista annetun direktiivin 67/548/EEC tai myöhempien muutosten ja mukautusten mukaisesti ja/tai CLP-asetuksen 1272/2008 ja myöhempien muutosten mukaisesti.

Vaatimus supertiivisteiden luokitukseen, katso O4.

Taulukko O3 Tuotteen luokitus

Luokitus	Varoitusmerkit ja R-lausekkeet (67/548/EEC)	CLP-asetus (1272/2008)
Vaarallinen ympäristölle	N ja R50, R50/53, R51/53, R59	Acute 1: H40 Aquatic Chronic 1,2: H410,H411 Ozone: EUH 059
	R 52/53, R52, R53	Aquatic Chronic 3, 4, H412, H413
Erittäin myrkyllinen	Tx (T+ Norjassa) ja R26, R27, R28 ja/tai R39	Acute Tox. 1, 2: H330 , H310, H300 STOT SE 1: H370
Myrkyllinen	T ja R23, R24, R25, R39 ja/tai R48	Acute Tox. 2, 3: H301, H311, H330, H331 STOT SE 1: H370 STOT RE 1: H372
Terveydelle haitallinen	Xn ja R20, R21, R22, R68, R48 ja R65	Acute Tox 3, 4: H332, H312, H302 STOT SE 2: H371 STOT RE 2: H373 Asp Tox. 1: H304
Herkistävä	Xn ja R42 tai Xi ja R43	Resp Sens 1. H334 Skin Sens 1. H317
Syövyttävä	C ja R34 ja R35	Skinn Corr. 1B H314 Skinn Corr. 1A H314
Räjähtävä	E ja R2 ja R3	Suora muunnos ei ole mahdollinen
Erittäin helposti syttyvä	Fx ja R12	H224 tai H242
Helposti syttyvä	F ja R11, R15 ja R17	Suora muunnos ei ole mahdollinen. Katso taulukko liitteessä 1.

Poikkeuksia luokitukseen:

- Tuulilasinpesuaineiden luokitus voi olla R11 (Helposti syttyvä) /H224 (Erittäin helposti syttyvä neste ja höyry) ja H225 (Helposti syttyvä neste ja höyry)
- Ammattikäyttöön tarkoitettujen tuotteiden luokitus voi olla:
 - R22 (Terveydelle haitallista nieltynä) / H302 Acute Tox. 4 (Haitallista nieltynä)
 - R34 (Syövyttävä) tai R35*(Voimakkaasti syövyttävää) / H314 Skin Corr. 1B tai 1A (Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa)
 - R65 (Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä) / H304 Asp Tox. 1 (Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin).

**Suljettuihin- /automaattipesulaitoksiin tarkoitetut ammattikäytön autonhoitotuotteet eivät pH:n takia kuulu luokitukseen R35 / H314 Skin Corr 1A.*

Tuotteen etiketti ja käyttöturvallisuustiedote. Kaikkien aineiden käyttöturvallisuustiedotteet nykyisen eurooppalaisen lainsäädännön mukaan.

O4 Ammattikäyttöön tarkoitetut supertiivisteet

Supertiivisteet sallitaan vain ammattikäyttöön pesulaitoksissa.

Supertiiviste ei saa saada luokitusta ympäristölle vaarallinen.

Supertiivisteen on täytettävä käyttömuodossaan kaikki kohdan O3 luokitusvaatimukset (suositellulla enimmäisannostuksella).

Supertiivisteeksi määritellään tuotteet, jotka sisältävät < 10 tilavuus- % vettä.

Pakkauksen on oltava muotoiltu siten, ettei käyttäjä joudu kosketuksiin tuotteen kanssa. Supertiivisteestä on laadittava tekninen kuvaus ja käyttöohje, joissa kuvataan, miten käyttäjä välttää joutumisen kosketuksiin tuotteen kanssa.

Vakuutus siitä, että tuote on tarkoitettu vain ammattikäyttöön pesulaitoksissa (liite 2).

Valmistajan vakuutus (liite 4) ja voimassa olevan eurooppalaisen lainsäädännön mukainen käyttöturvallisuustiedote.

Selvitys tuotteen luokituksesta käyttömuodossaan (suositellulla enimmäisannostuksella), joka osoittaa, että vaatimus täytetään.

Valmistajan selvitys tuotteen pakkauksesta sekä tekninen kuvaus ja käyttöohje, joissa kuvataan, miten käyttäjä välttää joutumisen kosketuksiin tuotteen kanssa.

05 Ympäristölle vaaralliset aineet

Seuraavia vaaraluokituksia saaneiden sisältyvien aineiden määrä tuotteessa ei saa ylittää ilmoitettuja raja-arvoja suositellulla enimmäisannostuksella (jos tuotetta voidaan käyttää laimentamattomana, tämä lasketaan suositelluksi enimmäisannostukseksi):

$$100 \cdot C_{R50/53} + 10 \cdot C_{R51/53} + C_{R52/53} < 1,5 \text{ g/l käyttöliuosta}$$

$$100 \cdot C_{H410} + 10 \cdot C_{H411} + C_{H412} < 1,5 \text{ g/l käyttöliuosta}$$

$$C_{R50 / H400} \leq 1,2 \text{ g/l käyttöliuosta}$$

Jos aineen vaarallisuudesta ympäristölle ei ole saatavilla tietoja, aineelle annetaan luokitus ympäristölle vaarallinen R50/53 tai vaihtoehtoisesti H410.

Supertiivisteistä lasketaan sallittu määrä käyttömuodossa (suositellulla enimmäisannostuksella).

Poikkeuksena aerobisesti* ja anaerobisesti** hajoavat tensidit, jotka luokituvat vaaraauserkeillä H411 tai H412.

* DID – listan tai OECD Guidelines –testimenetelmien 301 A-F tai 310 tai vastaavan menetelmän mukaisesti todennettu aerobinen hajoavuus.

**DID – listan tai ISO 11734, ECETOC No. 28 (kesäkuu 1988) tai vastaavan menetelmän mukaisesti todennettu anaerobinen hajoavuus. Vaatimuksena on vähintään 60 %:n hajoavuus anaerobisissa olosuhteissa.

- Vakuutus tensideistä, jotka on vapautettu vaatimuksesta (määrä, luokitus ja hajoavuus).
- Valmistajan vakuutus (liite 4), raaka-ainevalmistajan vakuutus (liite 5) sekä voimassa olevan eurooppalaisen lainsäädännön mukainen käyttöturvallisuustiedote kaikista sisältyvistä aineista (O2).

Vaatimuksen mukainen laskelma ympäristölle vaarallisten aineiden määrästä tuotteessa.

06 Herkistävät aineet

Luokituksen H334/R42 ja/tai H317/R43 saaneiden aineiden pitoisuus tuotteessa ei saa olla $\geq 0,10$ %/aine. Luokitus asetuksen 1272/2008 ja direktiivin 67/548/ETY mukaan. Katso myös hajusteita koskeva vaatimus O13.

Tämä vaatimus ei koske automaattipesulaitoksiin tarkoitettuja ammattilaistuotteita, joiden pakkaus on muotoiltu siten, ettei käyttäjä joudu kosketuksiin tuotteen kanssa.

- Valmistajan vakuutus (liite 4) ja raaka-ainevalmistajan vakuutus (liite 5) sekä käyttöturvallisuustiedote direktiivi 2001/58 EEC:n mukaan kaikista sisältyvistä aineista (O2).

Vaatimus ei koske ammattikäyttöön tarkoitettuja tuotteita. Näistä tuotteista toimitetaan pakkauksen muotoilun vahvistava dokumentaatio, josta käy ilmi, että käyttäjä välttää joutumisen kosketuksiin tuotteen kanssa.

07 CMR-aineet

Minkään ainesosan ei tule olla luokiteltu syöpää aiheuttavaksi, mutageeniseksi tai lisääntymisen kannalta haitalliseksi (CMR) seuraavain riskilausekkein/ vaaralausekkein:

- R40/H351
- R64/H362
- R61/H360D
- R46/H340
- R49/H350i
- R60/H60F
- R45/H350
- R68/H341
- R62/H361f
- R63/H361d
- Näiden R-lausekkeiden yhdistelmät sekä vaaralausekkeiden H360FD, H361fd ja H360Fd yhdistelmät

Vaatus koskee myös aineita, joista pilkkoutuvat aineet voivat saada edellä mainitun luokituksen.

Vaatus ei koske epäpuhtautena kompleksinmuodostajassa esiintyvää NTA:ta. NTA-pitoisuus tuotteessa ei tässä tapauksessa saa olla yli 0,010 %.

Valmistajan vakuutus (liite 4), raaka-ainevalmistajan vakuutus (liite 5) sekä voimassa olevan eurooppalaisen lainsäädännön mukainen käyttöturvallisuustiedote jokaisesta sisältyvästä aineesta (O2).

08 Nanomateriaalit ja -hiukkaset

Kemiallisiin tuotteisiin ei saa aktiivisesti lisätä nanomateriaaleja, -hiukkasia tai -kuituja (kuten nanometalleja, nanomineraaleja, puhtaita nanohiiliyhdisteitä tai nanofluoriyhdisteitä).

Nanohiukkaset määritellään mikroskooppisiksi hiukkasiksi, joiden mitoista vähintään yksi on pienempi kuin 100 nm. Nanometalleja ovat esimerkiksi nanohopea, nanokulta ja nanokupari, titaanioksidi, sinkkioksidi ja piioksidi.

Valmistajan vakuutus (liite 4) ja raaka-ainevalmistajan vakuutus (liite 5).

09 Orgaanisten aineiden hajoaminen

Kaikkien orgaanisten aineiden ja niiden hajoamistuotteiden tulee olla aerobisesti nopeasti hajoavia OECD:n Guidelines for testing of Chemicals 301 A-F * tai vastaavan menetelmän mukaan mitattuna (tensidejä ei koske vaatimus 10 päivän ikkunasta) ja anaerobisesti hajoavia standardin ISO 11734 tai vastaavan menetelmän mukaan mitattuna. On myös mahdollista viitata pätevän kolmannen osapuolen laatimiin analogisiin argumentteihin, joissa viitataan olennaiseen tieteellisesti arvioituun kirjallisuuteen.

Hajoavuusvaatus ei koske seuraavia yhdisteitä:

- klooraamattomat polymeerit
- klooraamattomat luonnonvahat ja synteettiset vahat
- säilöntäaineet
- Iminodisukkinaatti
- hajusteet (katso vaatimukset O11, O12 ja O13)

- tuulilasipesunesteiden väriaineet
- ammattikäyttöön tarkoitettujen tuotteiden väriaineet (katso erillinen vaatimus O18)
- etanolin denaturointiaineet

Katso liite 13 testimenetelmät.

Jokaisen orgaanisen aineen hajoavuus on dokumentoitava DID-listan mukaisesti. Jos ainetta ei ole DID-listassa, on esitettävä muuta dokumentaatiota hajoavuutta koskevan osion mukaisesti (liite 13).

O10 Aineet, joita tuote ei saa sisältää

Tuote ei saa sisältää seuraavia aineita:

- halogenoidut ja/tai aromaattiset liuottimet
- orgaaniset klooriyhdistelmät ja reaktiivinen kloori
- väriaineet muissa kuin ammattikäyttöön tarkoitetuissa tuotteissa (ei koske tuulilasipesunesteitä)
- aineita, joita pidetään erityistä huolta aiheuttavina SVHC –aineina "Substances of very high concern", löytyvät alla olevasta listasta: (<http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table>)
- ainesosat, jotka täyttävät PBT:n kriteerit (hitaasti hajoavat, biokertyvät ja myrkylliset aineet) ja vPvB-aineet (erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin biokertyvät aineet) REACH:n liitteen XIII mukaisesti).
- aineet, jotka arvioidaan hormonitoimintaa häiritseviksi (EDC), kategorია I tai II, EU:n raportin hormonitoimintaa häiritsevistä aineista mukaan. (http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf) (liite L, alkaen sivu 238)
- lineaariset alkyylibentseenisulfonaatit (LAS)
- alkyylifenolietoksilaatit (APEO) ja alkyylijohdannaiset (APD)
- kvaternaariset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole helposti hajoavia
- bentsaalikoniumkloridi
- siloksaanit D4, D5 ja HMDS
- EDTA, DTPA
- perfluoratut ja polyfluoratut alkyloidut yhdisteet (PFAS)

Valmistajan vakuutus (liite 4) ja raaka-ainevalmistajan vakuutus (liite 5).

O11 Hajusteet - IFRA

Hajusteiden käytön tulee noudattaa IFRA:n ohjeita.

IFRA:n (International Fragrance Association) ohjeet ovat osoitteessa <http://www.ifraorg.org/>

Valmistajan vakuutus (liite 4) ja hajustevalmistajan vakuutus (liitteet 5 ja 6).

012 Myskiyhdisteet

Auton- tai veneenhoitotuote ei saa sisältää myskiyhdisteitä tai polysyklisiä myskejä. Tämä koskee muun muassa seuraavia aineita:

Yhdiste	CAS-nro
Ksyleenimyski	81-15-2
Synteettinen ambramyski	83-66-9
Moskene	116-66-5
Tiibetinmyski	145-39-1
Ketonimyski	81-14-1
HHCB	114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 ja 78448-49-4
AHTN	1506-02-1 ja 21145-77-7

Valmistajan vakuutus (liite 4) ja hajustevalmistajan vakuutus (liite 6).

013 Herkistävät hajusteet

Seuraavia herkistäviä hajusteita ei saa sisältyä auton- ja veneenhoitotuotteisiin.

Hajusteaineet	CAS-numero
Amyl cinnamal	122-40-7
Benzyl alkohol	100-51-6
Cinnamyl alkohol	104-54-1
Citral	5392-40-5
Eugenol	97-53-0
Hydroxycitronellal	107-75-5
Isoeugenol	97-54-1
Amylcinnamyl alkohol	101-85-9
Benzyl salicylat	118-58-1
Cinnamal	104-55-2
Coumarin	91-64-5
Geraniol	106-24-1
Hydroksyysoheksyl 3-sykloheksen karboksialdehydi	31906-04-4
Anisyl alkohol	105-13-5
Benzyl cinnamat	103-41-3
Farnesol	4602-84-0
Butylfenyl metylpropional	80-54-6
Linalool	78-70-6
Benzyl benzoat	120-51-4
Citronellol	106-22-9
Hexyl cinnamal	101-86-0
d-Limonene	5989-27-5
alfa isometyl ionone	127-51-5
metylheptinkarbonat (metyl 2-octynoat)	111-12-6
egemos ekstrakt	90028-68-5
tremos ekstrakt	90028-67-4

Muiden hajusteiden, jotka ovat saaneet luokituksen R42/H334 tai R43/H317, pitoisuus tuotteessa ei saa olla > 0,01 %/aine.

Luokituksia R42/H334 ja R43/H317 koskeva vaatimus ei koske hajusteita ammattikäyttöön automaattipesuloissa tarkoitetuissa tuotteissa, joiden pakkaus on muotoiltu siten, että käyttäjä välttää joutumisen kosketuksiin tuotteen kanssa.

- ☒ Valmistajan vakuutus (liite 4) ja hajustevalmistajan vakuutus (liite 6).

Ammattikäyttöön tarkoitetuista tuotteista, joihin ei sovelleta luokituksia R42/H334 ja R43/H317 koskevaa vaatimusta, on toimitettava pakkauksen muotoilun vahvistava dokumentaatio, josta käy ilmi, että käyttäjä välttää joutumisen kosketuksiin tuotteen kanssa.

1.2 Erityisvaatimukset (ei koske tuulilasinpesu-nesteitä)

Tuulilasinpesunesteille on erilliset vaatimukset O19-O21.

Seuraavat vaatimukset koskevat sekä valmistusaineita että niiden tunnettuja hajoamistuotteita.

O14 CDV (Critical Dilution Volume, kriittinen laimennustilavuus)

Tuotteen kriittinen laimennustilavuus (CDV) ei saa ylittää alla olevassa taulukossa olevia maksimiarvoja.

Tuotetyyppi	Enimmäisarvo CDV _{akuutti} / l käyttöliuosta
Moottorinpesuaine	1 500 000
Rasvanpoistoaine	1 000 000
Sampoo	500 000
Kuivausaine	400 000
Autovaha	300 000
Ikkunanpesuaine	100 000
Muut tuotteet	1 000 000

CDV(akuutti) lasketaan alla olevan kaavan mukaan. Arvo lasketaan kaikille tuotteet ainesosille.

$$CDV_{(akuutti)} = \sum (dose_i \times DF_i \times 1000 / TF_{(akuutti)_i}), \text{ jossa}$$

annos_i = aineen i määrä tuotteessa

DF_i = aineen DID-listan mukainen hajoamiskerroin

TF(akuutti) = aineen DID-listan mukainen akuutti myrkyllisyyskerroin

CDV lasketaan voimakkaimmasta ilmoitetusta käyttöliuoksesta (g/l).

- ☒ Laskelma tuotteen CDV_(akuutti)-arvosta kaikille tuotteen ainesosille. Pohjoismaiselta ympäristömerkinnältä saa pyydettäessä laskemiseen käytettävä laskentataulukon.

Tiedot CDV-laskelmaan otetaan lähtökohtaisesti DID-listan tammikuussa 2007 tai myöhemmin päivätystä versiosta. Jos ainetta ei ole DID-listassa, muuttajat lasketaan DID-listan B-osan ohjeiden mukaan ja hakemukseen liitetään asianmukainen dokumentaatio.

DID-lista: "Detergent Ingredient Database"-luettelo, lisätietoja liitteessä 13.

015 Säilöntäaineet

Tuotteeseen sisältyvät tai sen sisältyvissä aineissa olevat säilöntäaineet eivät saa olla biokertyviä. Säilöntäainetta ei pidetä biokertyvänä, jos seuraava täyttyy:

Luokitus	OECD 107 tai 117	OECD 305
Ei biokertyvä	logKow < 4,0	BCF < 500

Jos saatavilla on sekä BCF- että log Kow-arvot, käytetään korkeinta mitattua BDF-arvoa. Katso lisätietoa biokertyvyydestä liitteestä 13.

BCF- tai logKow-arvo.

016 Haihtuvat orgaaniset yhdisteet

Tuote saa sisältää vain rajallisen määrän haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC), jotka voivat vaikuttaa valokemiallisen savusumun syntymiseen. Näiden yhdisteiden määrä ilmaistaan POCP-arvona.

Tuotteille, joiden VOC-pitoisuus on < 1,2 %, ei tarvitse laskea POCP-arvoa, sillä vaatimus täyttyy "worst case" -tarkastelussa.

VOC-yhdisteiden enimmäisarvo tuotteessa on 12 grammaa eteeniekvivalentteja tuotekiloa kohti.

$$\frac{\sum m_i \cdot POCP_i}{m_{tuote}} \leq 12 \text{ g C}_2\text{H}_2 \text{ ekvivalentteja / kg}$$

m_i - VOCi-yhdisteen määrä tuotteessa (g)

$POCP_i$ - VOCi-yhdisteen kerroin liitteen 7 taulukossa 1. Kaikki tuotteessa/raaka-aineessa olevien ainesosien POCP-arvot on otettava mukaan laskelmaan.

m_{tuote} -tuotteen massa (kg)

VOC: orgaaniset aineet, joiden höyrynpaine > 0,010 kPa (20 °C)

Mikäli tieto orgaanisen aineen höyrynpaineesta puuttuu, POCP-laskelmaan liitetään myös ne orgaaniset aineet, joiden kiehumispiste on < 250 °C 101,3 kPa:n (1 atm) paineessa.

POCP: Photochemical Ozone Creation Potential (kyky muodostaa valokemiallisesti otsonia, joka on savusumun suurin osatekijä)

Liuottimille, joita ei ole liitteen 7 luettelossa, voidaan käyttää testeillä määritettyjä POCP-arvoja VOC-yhdisteiden pitoisuuden laskennan pohjana. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää VOC-ryhmän "worst case" -arvoa.

Supertiivisteiden POCP-arvo lasketaan käyttöliuoksesta (=suositeltu maksimiannos).

Resepti ja selvitys vaatimuksen täyttymisestä VOC-pitoisuuden laskelma mukaan lukien.

017 Fosfori

Veneenhoitotuotteissa ei saa olla fosfaatteja ja fosfonaatteja.

Autonhoitotuotteet saavat sisältää fosfaattia tai fosfonaattia enintään 2,5 g/l käyttöliuosta (laskettuna fosforina P). Vaatimus koskee käyttöliuosta, jossa käytetään suurinta suositeltua pitoisuutta.

Norjassa fosfaattia sisältäviä pesuaineita säädellään lailla (FOR 2004-06-01 nro 922). Nestemäisen puhdistusaineen fosfaattipitoisuus ei saa olla yli 0,2 paino- % P.

Fosfaatti- ja fosfonaattilaskelmat, g/l käyttöliuosta (määrät laskettuna fosforina, P). Dokumentaatio fosfaatin määrästä (paino- % P tuotteessa), josta käy ilmi, että tuotteet vastaavat Norjan lainsäädäntöä.

O18 Ammattilaiskäyttöön tarkoitettujen tuotteiden väriaineet

Väriaineiden pigmentit eivät saa sisältää lyijyä, kadmiumia, elohopeaa tai kromia VI:ta, alumiinia tai kuparia.

Väriaineiden, joita käytetään tuotteessa tai sen raaka-aineessa, tulee olla hyväksytyjä elintarvikekäyttöön jossakin Pohjoismaassa. Vaihtoehtoisesti väri ei saa olla biokertyvä. Väriaineita ei pidetä biokertyvinä jos seuraavat täyttyvät:

Luokitus	OECD 107 tai 117	OECD 305
Ei biokertyvä	logKow < 4,0	BCF < 500

Jos saatavilla on sekä BCF- että logK_{OW}-arvot, käytetään korkeinta mitattua BCF-arvoa. Katso lisätietoa biokertyvyydestä liitteestä 13.

Huomaa, että väriaineen valmistajan on täytettävä myös liite 5.

Liitteen 8 mukainen selvitys vaatimuksen täyttymisestä.

E-numero (numero, joka annetaan elintarvikkeen hyväksynnän yhteydessä) tai LogKow – tai BCF-arvo.

1.3 Erityisvaatimukset tuulilasinpesunesteille**O19 Vesipitoisuus**

Tuulilasinpesuneste ei saa sisältää enempää kuin 10 tilavuusprosenttia vettä.

Resepti (O2).

O20 Kasvipiperäiset raaka-aineet

Vähintään 80 tilavuusprosentin tuotteesta tulee perustua kasvipiperäiseen raaka-aineeseen.

Selvitys tuotteessa käytettyjen kasvipiperäisten raaka-aineiden osuuksista ja tyypeistä.

O21 Tuulilasinpesunesteiden pakkassuoja ja tehokkuus

Pakkauksessa ilmoitettujen annosten on annettava ilmoitettu pakkassuoja.

Tuulilasinpesunesteen on oltava vähintään yhtä tehokas kuin markkinoiden muut vastaavat tuulilasinpesunesteet. Tehokkuus on dokumentoitava käyttäjätetillä, jossa vähintään viisi eri käyttäjää testaa tuotetta vähintään kahden kuukauden ajan asianmukaisissa olosuhteissa (katso muut testin ehdot liitteestä 12). Kaikkien koehenkilöiden on arvioitava tuulilasinpesunesteen tehokkuus tyydyttäväksi.

Menetelmän ASTM D1177, ASTM D2386 tai vastaavan menetelmän mukaisen jäätymisspistetestin tulokset.

Selvitys käyttäjätetin tuloksista, eli vähintään viisi vastauslomaketta (liite 11).

1.4 Pakkaus ja käyttötiedot

O22 PVC ja pakkausmerkintä

Pakkauksessa tai sen osissa (mukaan lukien korkit, kannet, pumpput ja etiketit) ei saa olla PVC-muovia tai muita halogenoituja muoveja.

Muovipakkaus (korkkeja ja annostuspumppuja lukuun ottamatta) on merkittävä standardin DIN 6120, osa 2, ISO 11469:2000 Muovituotteiden tunnistaminen ja merkintä tai vastaavan mukaisesti.

Selvitys käytettävän pakkauksen tyypistä ja merkinnästä.

O23 Tuotteen tiedot

Tuotteen etiketissä (ammattikäytön tuote ja kuluttajatuote) tai sen mukana toimitettavissa tuotetiedoissa (ammattikäytön tuote) on oltava seuraavat tiedot:

- Tuotteen käyttötarkoitus selkeästi
- Selvä ja helposti ymmärrettävä annosteluohje, jos tuote on laimennettava ennen käyttöä.
- Tiedot oman pesupaikan valinnasta (koskee vain kuluttajatuotteita).

Ehdotus tekstiksi: «Suojele ympäristöä valitsemalla pesupaikka, jossa pesuvesi valuu puhdistuslaitokseen liitettyyn viemäriin.»

- Onko kyseessä auton- vai veneenhoitotuote
- Ilmoitetun annoksen jäätymispiste (koskee vain tuulilasinpesunesteitä).

Etiketin ja/tai käyttöohjeen kopio.

O24 Annostelu ja pakkauksen muotoilu

Jotta vältetään tuotetiivisteiden liika-annostelu, pakkaus tulee muotoilla siten, että annostelu on helppoa.

Supertiivisteiden pakkauksen on oltava muotoiltu siten, että käyttäjä ei joudu kosketuksiin tuotteen kanssa. Pakkauksen on myös täytettävä kohdan O4 vaatimukset.

Selvitys siitä, miten pakkaus on muotoiltu helpottamaan annostelua.

O25 Pakkauksen paino

Tiivistettyjen tuulilasinpesunesteiden pakkausten paino saa olla enintään 45 g tuotetiivislitraa kohti.

Selvitys tuulilasinpesunesteiden pakkausmateriaalin painosta tiivistelitraa kohti.

O26 Aerosolipakkaukset

Aerosolipakkaukset (pakkauksia, joissa on ponnekaasua) ei saa käyttää.

Valmistajan vakuutus (liite 4).

1.5 Tehokkuutta koskevat vaatimukset

Tiettyä puhdistus- tai hoitotoimintoa varten markkinoitavan auton- ja veneenhoitotuotteen toimivuus tähän tarkoitukseen tulee testata.

027 Tehokkuus (ei koske tuulilasipesunesteitä)

Tuotteen tulee olla vähintään yhtä tehokas kuin muut vastaavanlaiset markkinoilla olevat tuotteet.

- Kuluttajakäyttöön tarkoitettujen puhdistustuotteiden tehokkuus on dokumentoitava toimintatestillä liitteen 9 mukaisesti. Lian, pestävän kohteen, veden lämpötilan, tuotteen käyttömäärän, vaikutusajan, mekaanisen käsittelyn jne. tulee vastata tuotteen todellisia käyttöolosuhteita.
- Ammattikäyttöön tarkoitettujen puhdistustuotteiden tehokkuus on dokumentoitava joko liitteen 9 mukaisella toimintatestillä tai liitteen 10 mukaisella käyttäjättestillä, jossa vähintään viisi ammattilaisyritystä testaa tuotetta vähintään kymmenessä pesutilanteessa asianmukaisissa olosuhteissa.
- Käsin käytettäville kiillotustuotteille on standardoidut testit muun muassa menetelmässä ASTM D 4955-89 Standard Practice for Field Evaluation of Automotive Polish. Ei käsin käytettäville kiillotustuotteille tehokkuus on dokumentoitava liitteen 10 mukaisella käyttäjättestillä.
- Muiden kuin puhdistus- tai kiillotustuotteiden tehokkuus on dokumentoitava liitteen 10 mukaisella käyttäjättestillä.

Tehokkuustestaus on suoritettava laboratoriossa. Katso testilaboratorion vaatimukset liitteestä 13.

Kuluttajakäyttöön tarkoitetut puhdistustuotteet: Selvitys tuloksista ja kuvaus suoritetusta toimintatestistä, joka täyttää liitteen 9 vaatimukset.

Ammattikäyttöön tarkoitetut puhdistustuotteet: Selvitys tuloksista ja kuvaus suoritetusta toimintatestistä, joka täyttää liitteen 9 vaatimukset, tai selvitys liitteen 10 mukaisesta käyttöttestistä. Jälkimmäinen koskee myös sekä kuluttaja- että ammattikäyttöön tarkoitettuja tuotteita.

Käsin käytettävät kiillotustuotteet: dokumentointi tehokkuudesta menetelmän ASTM D 4955-89 tai vastaavan standardisoidun testin mukaisesti.

Muut kuin puhdistus- ja kiillotustuotteet, sisältäen ei-käsin käytettävät kiillotustuotteet, dokumentointi tehokkuudesta liitteen 10 mukaisella käyttäjättestillä.

2 Laatu- ja viranomaisvaatimukset

Pohjoismaisen ympäristömerkinnän kriteerien täytyminen tulee varmistaa seuraavilla käytännöillä.

Jos tuottajalla on ISO 14 001- tai EMAS-standardin mukainen ympäristöjärjestelmä, jossa seuraavat rutiinit ovat käytössä, riittää, että akkreditoitu tarkistaja dokumentoi vaatimusten täyttymisen.

028 Luvat ja määräykset

Käyttöluvan haltijan tulee varmistaa, että ympäristölainsäädännön määräyksiä ja laitoskohtaisia ehtoja noudatetaan kaikissa Joutsenmerkityn tuotteen tuotantopaikoissa.

029 Vastuuhenkilö

Yrityksen tulee nimetä henkilö, joka on vastuussa Pohjoismaisen ympäristömerkinnän vaatimusten täyttymisestä, sekä yhteyshenkilö Pohjoismaisen ympäristömerkintään.

✉ Organisaatiokuvaus, joka osoittaa vaatimuksen mukaiset vastuuhenkilöt.

030 Pohjoismaisen ympäristömerkinnän vaatimusten dokumentaatio

Luvanhaltijan on säilytettävä ja vaadittaessa esitettävä kopio hakemuksesta sekä laskelmissa käytetyistä tiedoista ja tausta-aineistosta (mukaan lukien testiraportit, toimittajilta ja alihankkijoilta saatu aineisto ja vastaavat).

🔍 Tarkistetaan asiakkaan tiloissa.

031 Auton- ja veneenhoitoaineen laatu

Luvanhaltijan tulee taata, ettei Joutsenmerkityn tuotteen tuotantolaatu heikkene käyttöluvan voimassaoloaikana.

✉ Toimintaohjeet ja käytännöt Joutsenmerkityn auton- tai veneenhoitotuotteen laatua koskevien reklamaatioiden/valitusten käsittelystä, raportoinnista ja arkistoinnista.

032 Suunnitellut muutokset

Suunnitellut tuotteisiin ja markkinointiin liittyvät muutokset, jotka vaikuttavat Pohjoismaisen ympäristömerkinnän vaatimuksiin, tulee kirjallisesti ilmoittaa Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.

✉ Toimintaohjeet ja käytännöt suunniteltujen muutosten hoitamiseksi.

033 Odottamattomat poikkeukset

Odottamattomista poikkeuksista, jotka vaikuttavat Pohjoismaisen ympäristömerkinnän vaatimuksiin, tulee ilmoittaa Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle kirjallisesti. Poikkeukset tulee myös kirjata muistiin.

✉ Toimintaohjeet ja käytännöt odottamattomien poikkeusten hoitamiseksi.

034 Jäljitettävyys

Luvanhaltijan tulee voida jäljittää Joutsenmerkitty auton- tai veneenhoitoaine tuotannossa.

✉ Kuvaus vaatimuksen täyttymisestä.

035 Kierrätysjärjestelmä

Pohjoismainen kriteeriryhmä päätti 9.10.2017 poistaa tämän vaatimuksen.

036 Markkinointi

Yhdistyksen hallitus päätti 17.11.2014 poistaa tämän vaatimuksen.

Joutsenmerkin säännöt tuotteille

Joutsenmerkin kanssa on käytettävä lupanumeroa.

Lisätietoa Joutsenmerkin säännöistä, maksuista ja logonn käytöstä löytyy osoitteesta www.joutsenmerkki/saannot

Valvonta

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta voi tarkistaa, että tuote täyttää Pohjoismaisen ympäristömerkinnän vaatimukset myös käyttöluvan myöntämisen jälkeen. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi yritysvierailun tai otostarkistuksen avulla.

Jos tuote ei täytä vaatimuksia, käyttöluva voidaan evätä.

Myös kaupasta voidaan hankkia tuotenäytteitä, jotka analysoidaan riippumattomassa laboratoriossa. Jos vaatimukset eivät täyty, pohjoismainen ympäristömerkintä voi vaatia, että luvanhaltija maksaa analysointikustannukset.

Kriteerien versiohistoria

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta vahvisti auton- ja veneenhoitotuotteille kriteerit 21. maaliskuuta 2012 ja ne ovat voimassa 31. maaliskuuta 2016 asti. Versio on 5.0.

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta päätti kokouksessaan muutoksesta kohdassa O5. Uusi versio on 5.1.

Sihteeristöpäällikköjen kokouksessa 15.5.2013 päätettiin muutoksesta kohdassa O16. Uusi versio on 5.2.

Sihteeristöpäällikköjen kokouksessa 12.11.2013 päätettiin muutoksesta vaatimuksessa O27. Uusi versio on 5.3.

Sihteeristöpäällikköjen kokouksessa 3.4.2014 päätettiin muutoksesta vaatimuksessa O3. Uusi versio on 5.4.

Pohjoismainen kriteeriryhmä päätti 17.3.2015 pidentää kriteereitä 31.12.2016 saakka. Yhdistyksen hallitus päätti 17.11.2014 poistaa markkinointivaatimuksen O36. Uusi versio on 5.5.

Pohjoismainen kriteeriryhmä päätti 5.11.2015 pidentää kriteereitä kahdella vuodella 31.12.2018 saakka. Uusi versio on 5.6.

Pohjoismainen kriteeriryhmä päätti 15.12.2016 pidentää kriteereitä vuodella 31.12.2019 saakka. Uusi versio 5.7.

Pohjoismainen kriteeriryhmä päätti 9.10.2017 poistaa vaatimuksen O35 Kierrätysjärjestelmä. Pohjoismainen kriteeriryhmä tarkensi 7.2.2018 vaatimusta O9 Orgaanisten aineiden hajoaminen. Uusi versio on 5.8.

Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkensi 23.5.2018 liitettä 9 ja 10.10.2018 pidentä kriteereitä 12 kuukaudella 31.12.2020 saakka. Uusi versio on 5.9.

Pohjoismainen ympäristömerkintä päätti 12.11.2019 pidentää kriteereitä 9 kuukaudella 30.9.2021 saakka. Uusi versio on 5.10.

Pohjoismainen ympäristömerkintä päätti 9.3.2021 pidentää kriteereitä 31.3.2022 saakka. Uusi versio on 5.11.

Uudet kriteerit

Kriteerien seuraavan tarkistuksen yhteydessä otetaan harkintaan:

- supertiivisteiden lisävaatimukset koskien erityisesti määritelmää ja luokituksia
- fosforivaatimusten tiukentaminen
- pakkauksen sisältyvät aineet ja niiden ympäristö- ja terveysvaikutukset
- CDV-vaatimuksen muokkaaminen siten, että CDV lasketaan kroonisesta arvosta, ja CDV-vaatimusten tiukentaminen
- tehokkuustestien parantaminen
- VOC-vaatimuksen tiukentaminen
- hajustevaatimuksen tiukentaminen
- valmiiksi laimennetut tuulilasinpesunesteet, jos markkinoilla osoittautuu olevan kemialtaan poikkeavia tuotteita, jotka ovat nykyisiä tuotteita parempia ympäristölle
- lisärajoitukset silikonille ja siloksaaneille
- vaatimusten asettaminen raaka-ainetuotannolle
- toimintatestin parantaminen
- mahdollisuus asettaa pakkaukselle VNF-vaatimuksia
- ympäristölle vaarallisten aineiden vaatimusten tiukentaminen
- anaerobista hajoavuutta koskevan vaatimuksen muuttaminen, anaerobisesti hajoavien aineiden enimmäisrajan tarkistaminen ja vaatimusten sallimien poikkeuksien poistaminen.

Liite 1 Vaatimusten muuntaminen CLP-asetukseen

Luokituksessa käytetään EU:n ainedirektiiviä 67/548/EEC myöhempiene muutoksineen ja/tai CLP-asetusta 1272/2008 myöhempiene muutoksineen. Ylimenokautena toisin sanoen 1.6.2015 saakka, voi luokitteluun käyttää EU:n ainedirektiiviä tai CLP-asetusta. Ylimenokauden jälkeen voi luokitteluun käyttää ainoastaan CLP-asetusta.

Ympäristölle haitallista

Vaaraluokka ja R-lausekkeet (67/548/EEC)		CLP-asetus 1272/2008	
R50	Erittäin myrkyllistä vesieliöille	H400	Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.	H400/H410	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haitta-vaikutuksia vesiympäristössä.	H411	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
R52/53	Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.	H412	Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
R52	Haitallista vesieliöille.		Suora muunnos ei ole mahdollinen.
R53	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä..	H413	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesieliöille.
R59	Vaarallista otsonikerrokselle.	EUH 059	Vaarallista otsonikerrokselle.

Erittäin myrkyllistä, myrkyllistä

Vaaraluokka ja R-lausekkeet (67/548/EEC)		CLP-asetus 1272/2008	
R2	Räjähävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R3	Erittäin helposti räjähtävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R11	Helposti syttyvää - Neste	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
	Helposti syttyvää - Neste	H224	Kiehumisen alkamislämpötila ≤ 35°C
	Helposti syttyvää - Neste	H225	Kiehumisen alkamislämpötila > 35°C
	Helposti syttyvää - Neste	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R12	Erittäin helposti syttyvää - Kaasu	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
	Erittäin helposti syttyvää - Neste	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R15	Vapauttaa erittäin helposti syttyviä kaasuja veden kanssa.	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R17	Itsestään syttyvää ilmassa.	H250	Syttyy itsestään palamaan joutuessaan kosketuksiin ilman kanssa.
R23	Myrkyllistä hengitettynä	H330	Tappavaa hengitettynä.
R23	Myrkyllistä hengitettynä.	H331	Myrkyllistä hengitettynä.
R24	Myrkyllistä joutuessaan iholle	H311	Myrkyllistä joutuessaan iholle.
R25	Myrkyllistä nieltynä	H301	Myrkyllistä nieltynä.
R26	Erittäin myrkyllistä hengitettynä.	H330	Tappavaa hengitettynä.
R27	Erittäin myrkyllistä joutuessaan iholle	H310	Tappavaa joutuessaan iholle.
R28	Erittäin myrkyllistä nieltynä	H300	Tappavaa nieltynä.
R39	Erittäin vakavien pysyvien vaurioiden vaara	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R48	Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R39/23-25	Myrkyllistä: erittäin vakavien pysyvien vaurioiden vaara hengitettynä ja nieltynä.	H370	Vahingoittaa elimiä.

R39/26-28	Erittäin myrkyllistä: erittäin vakavien pysyvien vaurioiden vaara hengitettynä ja nieltynä.	H370	Vahingoittaa elimiä.
R48/23-25	Myrkyllistä: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä ja nieltynä.	H372	Vahingoittaa elimiä.
R42	Altistuminen hengitysteitse voi aiheuttaa herkistymistä	H334	Voi aiheuttaa hengitettynä allergia- tai astmaoireita tai hengitysvaikeuksia.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.	H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

Syöpä, sikiövauriot

Vaaraluokka ja R-lausekkeet (67/548/EEC)		CLP-asetus 1272/2008	
R40	Pysyvien vaurioiden vaara	H350	Saattaa aiheuttaa syöpää.
R45	Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa	H351	Epäillään aiheuttavan syöpää..
R49	Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa hengitettynä..	Suora muunnos ei ole mahdollinen	
R46	Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita	H340	Saattaa aiheuttaa perimävaurioita.
R60	Voi heikentää hedelmällisyyttä.	H360	Saattaa heikentää hedelmällisyyttä tai vaurioittaa sikiötä.
R61	Vaarallista sikiölle.		
R62	Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.	H361	Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä tai vaurioittavan sikiötä.
R63	Voi olla vaarallista sikiölle		
R64	Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille.	H362	Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille.
R68	Pysyvien vaurioiden vaara	H341	Epäillään aiheuttavan perimävaurioita.

Liite 2 Tuotteen kuvaus

Tuotteen tai tuotejärjestelmän tiedot:

Tuotenimi:
Valmistaja:
Valmistaja tai maahantuoja:

Käyttötarkoitus:

- kuluttajatuote
 ammattikäyttöön tarkoitettu tuote (pesulaitokset)

Onko tuote osa sarjaa?

- Kyllä Ei

Onko tuote supertiiviste? (*Supertiivisteessä on < 10 % vettä*)

- Kyllä Ei

Tuotteen tai tuotejärjestelmän käyttötarkoitus:

- henkilöautojen pesu
 kuorma-autojen pesu
 veneiden pesu
 muu pesu, mikä: _____
 autojen tai veneiden kiillotus tai hoito
Kuvaus: _____

Tuotteelle tai tuotejärjestelmälle soveltuvat pesutavat:

- automaattinen harjapesu/-kiillotus
 automaattinen painepesu/-kiillotus
 käsinpesu/-kiillotus
 yhdistelmäpesu/-kiillotus
 muu pesu/hoito: _____

Annostus (g/l käyttöliuosta):

Valmistajan allekirjoitus:

Päiväys	Yrityksen nimi
Puhelin	Vastuhenkilö (tekstaten)
Sähköposti	Vastuhenkilö (allekirjoitus)

Liite 3 Malliresepti (O2)

Alla olevassa taulukossa on tiedot, jotka on oltava tuotteen täydellisessä reseptissä.

Kauppanimi	Kemiallinen nimi	Toimittaja	Luokitus	CAS nro	DID nro	Määrä	Aktiivinen pitoisuus	Toimintatarkoitus
Butyldeglykol	Diethylene glycol monobutyl ether	Chemicals Co	R36-H319	112-34-5	172	x %	100 %	Liutin
Ungerol N2-70	Natrium lauryl etersulfat	Chemicals Int	R38-H315	3088-31-1	8	x %	90 %	Tensidi
Dipropyleneglycol	Dipropylene-glykol monometyl-eter	ABC Chemicals	R41-H318	34590-94-8	178	x %	70 %	Liutin
Vesi				7732-18-5		60 %		Liutin

Liite 4 Valmistajan vakuutus

Tämän vakuutuksen täyttää auton- tai veneenhoitotuotteen valmistaja, joka hakee tuotteelleen Joutsenmerkkiä auton- ja veneenhoitotuotteiden kriteerien version 5 mukaisesti.

Tämä vakuutus perustuu hakuajankohtana hallussa oleviin tietoihin, jotka perustuvat testeihin tai raaka-ainevalmistajan vakuutuksiin. Jos allekirjoittanut saa haltuunsa uutta tietoa, allekirjoittanut sitoutuu toimittamaan päivitetyn vakuutuksen pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.

Vakuutus koskee seuraavaa tuotetta:

Autonhoitotuote / veneenhoitotuote:
Valmistaja:

Sisältyvinä aineina pidetään kaikkia tuotteen aineita, myös raaka-aineissa olevia lisäaineita (kuten säilöntä- ja stabilointiaineet) mutta ei raaka-ainetuotannon epäpuhtauksia, ellei toisin ole mainittu. Epäpuhtauksilla tarkoitetaan raaka-ainetuotannon jäämiä, joiden pitoisuus valmiissa tuotteessa on alle 100 ppm (0,01 paino-%, 100 mg/kg). Epäpuhtauksina ei pidetä raaka-aineeseen tietoisesti tai tarkoituksella lisättyjä aineita määrästä riippumatta. Sisältyviksi aineiksi katsotaan myös aineiden tunnetut hajoamistuotteet.

Onko auton- tai veneenhoitotuote supertiiviste (O4)?			☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä:			
Onko supertiiviste tiivisteeksi laimennettuna luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi kohdan O3 mukaisesti?			☐ Kyllä ☐ Ei
Onko supertiiviste käyttömuodossaan (sallitulla enimmäisannostuksella) saanut mitään kohdan O3 vaaraluokitusta?			☐ Kyllä ☐ Ei
Onko tuotteeseen lisätty aineita, jotka ovat saaneet seuraavia vaaraluokituksia (O5)?			
Ympäristölle vaarallinen	R50	Aquate Acute 1: H400	☐ Kyllä ☐ Ei
	R50/53	Aquate Acute 1: H400 Aquate Chronic 1: H410	☐ Kyllä ☐ Ei
	R51/53	Aquate Chronic 2: H411	☐ Kyllä ☐ Ei
	R52/53	Aquate Chronic 3: H412	☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita – aineet: _____ – määrä (paino-%): _____ – luokitus: _____ Ympäristölle vaaralliseksi luokiteltujen aineiden kokonaispitoisuus (paino-%): _____			
Sisältääkö tuote aineita, jotka ovat saaneet luokituksen R42/H334 tai R43/H317 (O6)?			☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita – aineet: _____ – määrä (paino-%): _____			
Sisältääkö tuote aineita, jotka on luokiteltu syöpää aiheuttaviksi, perimää vaurioitaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi auton- ja veneenhoitotuotteiden kriteerien version 5 vaatimuksen O7 mukaisesti?			☐ Kyllä ☐ Ei
Sisältääkö tuote NTA-jäämiä (O7)? (NTA:ta saa esiintyä vain epäpuhtautena kompleksinmuodostajassa ja tuotteessa saa olla sitä korkeintaan 0,010 %.) Jos kyllä, ilmoita määrä (paino-%): _____			☐ Kyllä ☐ Ei

Sisältääkö tuote nanomateriaaleja tai -hiukkasia (K8)? <i>Nanohiukkaset määritellään mikroskooppisiksi hiukkasiksi, joiden mitoista vähintään yksi on pienempi kuin 100 nm.</i>	☐ Kyllä ☐ Ei
Sisältääkö tuote seuraavia aineita (O10)?	☐ Kyllä ☐ Ei
• halogenoidut ja/tai aromaattiset liuottimet	☐ Kyllä ☐ Ei
• orgaaniset klooriyhdisteet ja reaktiivinen kloori	☐ Kyllä ☐ Ei
• väriaineet muissa kuin ammattikäyttöön tarkoitetuissa tuotteissa (ei koske tuulilasipesunesteitä)	☐ Kyllä ☐ Ei
• SVHC-aineet (Substances of Very High Concern) http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table	☐ Kyllä ☐ Ei
• PBT-aineet (hitaasti hajoavat, biokertyvät ja myrkylliset aineet, REACH-asetuksen liitteen XIII kriteerit http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt)	☐ Kyllä ☐ Ei
• vPvB-aineet (erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin voimakkaasti biokertyvät aineet)	☐ Kyllä ☐ Ei
• aineet, jotka arvioidaan EU:n raporttien mukaisesti hormonitoimintaa häiritseviksi aineiksi, kategoria I tai II http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf <i>(liite L, sivu 238 alkaen)</i>	☐ Kyllä ☐ Ei
• lineaariset alkyylibentseenisulfonaatit (LAS)	☐ Kyllä ☐ Ei
• alkyylifenolietoksyylaatit (APEO) ja alkyylifenolijohdannaiset (APD)	☐ Kyllä ☐ Ei
• kvartenääriset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole helposti hajoavia	☐ Kyllä ☐ Ei
• bentsalkoniumkloridi	☐ Kyllä ☐ Ei
• siloksaanit D4, D5 ja HMDS	☐ Kyllä ☐ Ei
• EDTA, DTPA	☐ Kyllä ☐ Ei
• perfluoratut ja polyfluoratut alkyloidut yhdisteet (PFAS)	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko tuotteeseen lisätty hajusteita? Jos kyllä: Onko käytössä noudatettu IFRAn suosituksia (O11)? <i>IFRA – International Fragrance Association – www.ifraorg.org/</i>	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei
Onko tuotteeseen lisätty myskiyhdisteitä tai polysyklisiä mysejä (O12)?	
• Ksyleenimyski (CAS-nro 81-15-2)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Synteettinen ambramyski (CAS-nro 83-66-9)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Moskene (CAS-nro 116-66-5)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Tiibetinmyski (CAS-nro 145-39-1)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Ketonimyski (CAS-nro 81-14-1)	☐ Kyllä ☐ Ei
• HHCB (CAS-nrot 114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 ja 78448-49-4)	☐ Kyllä ☐ Ei
• AHTN (CAS-nrot 1506-02-1 ja 21145-77-7)	☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita yhdisteet: Nimi: _____ CAS-nro: _____	
Onko tuotteeseen lisätty kohdassa O13 eriteltyjä hajusteita?	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko käytössä aerosolipakkaus (eli pakkaus, jossa käytetään ponnekaasua) (O26)?	☐ Kyllä ☐ Ei

Hajustevalmistajan on annettava myös kohtia O11, O12 ja O13 koskeva vakuutus liitteellä 6.

Valmistajan allekirjoitus:

Päiväys	Yrityksen nimi
Puhelin	Vastuhenkilö (tekstaten)
Sähköposti	Vastuhenkilö (allekirjoitus)

Jos tuotteen koostumus muuttuu, pohjoismaiseen ympäristömerkintään tulee toimittaa uusi vakuutus.

Liite 5 Raaka-ainevalmistajan vakuutus

Tämän vakuutuksen täyttää raaka-ainevalmistaja, jonka raaka-ainetta on auton- tai veneenhoitotuotteessa, jolle haetaan Joutsenmerkkiä auton- ja veneenhoitotuotteiden kriteerien version 5 mukaisesti.

Tämä vakuutus perustuu hakuajankohtana hallussa oleviin tietoihin. Jos allekirjoittanut saa haltuunsa uutta tietoa, allekirjoittanut sitoutuu toimittamaan päivitetyn vakuutuksen pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.

Tässä vakuutuksessa on ilmoitettava kaikki raaka-aineisiin sisältyvät jäljempänä mainitut aineet määrästä ja siitä riippumatta, ovatko ne epäpuhtauksia vai eivät. Aineet on myös eriteltävä vakuutuksen sivulla 2.

Vakuutus koskee seuraavia raaka-aineita:

Raaka-aineiden tuotenimet:
Raaka-aineen valmistaja:
Raaka-aineen toimittaja:

Sisältyvinä aineina pidetään kaikkia tuotteen aineita, myös raaka-aineissa olevia lisäaineita (kuten säilöntä- ja stabilointiaineet) mutta ei raaka-ainetuotannon epäpuhtauksia, ellei toisin ole mainittu. Epäpuhtauksilla tarkoitetaan raaka-ainetuotannon jäämiä, joiden pitoisuus valmiissa tuotteessa on alle 100 ppm (0,01 paino-%, 100 mg/kg). Epäpuhtauksina ei pidetä raaka-aineeseen tietoisesti tai tarkoituksella lisättyjä aineita määrästä riippumatta. Sisältyviksi aineiksi katsotaan myös aineiden tunnetut hajoamistuotteet.

Allekirjoittanut vakuuttaa edellä mainituista aineista seuraavaa:

Sisältääkö raaka-aine ympäristölle vaaralliseksi luokiteltuja aineita, jotka kuuluvat johonkin seuraavista vaaraluokista (O5)?		
R 50/53	Aquatic Acute 1 H400 Aquatic Chronic 1 H410	☐ Kyllä ☐ Ei
R51/53	Aquatic Chronic 2 H411	☐ Kyllä ☐ Ei
R52/53	Aquatic Chronic 3 H412	☐ Kyllä ☐ Ei
R50	Aquatic Acute 1 H400	☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita – aineet: _____ – määrä (paino-%): _____ – luokitus: _____ Ympäristölle vaaralliseksi luokiteltujen aineiden kokonaispitoisuus (paino-%): _____		
Onko raaka-aine tai siihen sisältyvät aineet luokiteltu herkistäviksi vaaralausekkeilla R42/H334, R43/H317 tai näiden yhdistelmällä (K6)?		☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita – aineet: _____ – määrä (paino-%): _____		
Onko raaka-aine tai siihen sisältyvät aineet luokiteltu syöpää aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaaralliseksi (K7)? Jos kyllä, ilmoita – aineet: _____ – määrä (paino-%): _____		☐ Kyllä ☐ Ei

Sisältääkö raaka-aine NTA-jäämiä (K7)?	☐ Kyllä ☐ Ei
<i>NTA:ta saa esiintyä vain epäpuhtautena kompleksimuodostajassa ja tuotteessa saa olla sitä korkeintaan 0,010 %.</i> Jos kyllä, ilmoita määrä (paino-%): _____	
Sisältääkö raaka-aine nanomateriaaleja tai -hiukkasia (K8)? <i>Nanohiukkaset määritellään mikroskooppiseksi hiukkasiksi, joiden mitoista vähintään yksi on pienempi kuin 100 nm.</i>	☐ Kyllä ☐ Ei
Sisältääkö raaka-aine seuraavia aineita (O10):	☐ Kyllä ☐ Ei
• halogenoidut ja/tai aromaattiset liuottimet	☐ Kyllä ☐ Ei
• orgaaniset klooriyhdisteet ja reaktiivinen kloori	☐ Kyllä ☐ Ei
• väriaineet muissa kuin ammattikäyttöön tarkoite-tuissa tuotteissa (ei koske tuulilasipesunesteitä)	☐ Kyllä ☐ Ei
• SVHC-aineet (Substances of Very High Concern) http://echa.europa.eu/web/quest/candidate-list-table	☐ Kyllä ☐ Ei
• PBT-aineet (hitaasti hajoavat, biokertyvät ja myrkylliset aineet) REACH-asetuksen liitteen XIII kriteerit http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt	☐ Kyllä ☐ Ei
• vPvB-aineet (erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin voimakkaasti biokertyvät aineet) REACH-asetuksen liitteen XIII kriteerit	☐ Kyllä ☐ Ei
• aineet, jotka arvioidaan EU:n raporttien mukaisesti hormonitoimintaa häiritseviksi aineiksi, kategorია I tai II http://ec.europa.eu/environment/endocrine/documents/final_report_2007.pdf (liite L, sivu 238 alkaen)	☐ Kyllä ☐ Ei
• lineaariset alkyylibentseenisulfonaatit (LAS)	☐ Kyllä ☐ Ei
• alkyylifenolietoksyalaatit (APEO) ja alkyylifenolijohdannaiset (APD)	☐ Kyllä ☐ Ei
• kvartenääriset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole helposti hajoavia	☐ Kyllä ☐ Ei
• bentsalkoniumkloridi	☐ Kyllä ☐ Ei
• siloksaanit D4, D5 ja HMDS	☐ Kyllä ☐ Ei
• EDTA, DTPA	☐ Kyllä ☐ Ei
• perfluoratut ja polyfluoratut alkyloidut yhdisteet (PFAS)	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko raaka-aineeseen lisätty hajusteita? Jos kyllä: Onko käytössä noudatettu IFRAn suosituksia (O11)? IFRA – International Fragrance Association – www.ifraorg.org/	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei

Jos mihinkään edellä olevista kysymyksistä on vastattu kyllä, ilmoita aineen nimi, CAS-nro, pitoisuus raaka-aineessa ja tehtävä (esim. jos aine sisältyy epäpuhtautena):

Raaka-ainevalmistajan allekirjoitus:

Päiväys	Yrityksen nimi
Puhelin	Sähköposti
Yhteyshenkilön nimi (tekstaten)	Yhteyshenkilön allekirjoitus

Liite 6 Hajustevalmistajan vakuutus

Tämän vakuutuksen täyttää hajusteen valmistaja, jonka hajustetta on auton- tai veneenhoitotuotteessa, jolle haetaan Joutsenmerkkiä auton- ja veneenhoitotuotteiden kriteerien version 5 mukaisesti.

Tämä vakuutus perustuu hakuajankohtana hallussa oleviin tietoihin. Jos allekirjoittanut saa haltuunsa uutta tietoa, allekirjoittanut sitoutuu toimittamaan päivitetyn vakuutuksen pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.

Tässä vakuutuksessa on ilmoitettava kaikki raaka-aineisiin sisältyvät jäljempänä mainitut aineet määrästä ja siitä riippumatta, ovatko ne epäpuhtauksia vai eivät. Aineet on myös eriteltävä vakuutuksen sivulla 2.

Sisältyvinä aineina pidetään kaikkia tuotteen aineita, myös raaka-aineissa olevia lisäaineita (kuten säilöntä- ja stabilointiaineet) mutta ei raaka-ainetuotannon epäpuhtauksia, ellei toisin ole mainittu. Epäpuhtauksilla tarkoitetaan raaka-ainetuotannon jäämiä, joiden pitoisuus valmiissa tuotteessa on alle 100 ppm (0,01 paino-%, 100 mg/kg). Epäpuhtauksina ei pidetä raaka-aineeseen tietoisesti tai tarkoituksella lisättyjä aineita määrästä riippumatta. Sisältyviksi aineiksi katsotaan myös aineiden tunnetut hajoamistuotteet.

Huomaa, että hajustevalmistajan on annettava vakuutus myös liitteessä 5 edellytettävien vaatimusten mukaisesti.

Hajuste (nimi ja CAS-nro):
Hajustevalmistaja (nimi):
Valmistaja tai maahantuojaja:

IFRA (O11)	
Onko valmistuksessa noudatettu IFRAn suosituksia? <i>International Fragrance Association – www.ifraorg.org/</i>	☐ Kyllä ☐ Ei
Myskiyhdisteet (O12)	
Onko hajusteeseen lisätty seuraavia myskiyhdisteitä tai polysyklisiä myskejä?	☐ Kyllä ☐ Ei
• Ksyleenimyski (CAS-nro 81-15-2)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Synteettinen ambramyski (CAS-nro 83-66-9)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Moskene (CAS-nro 116-66-5)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Tiibetinmyski (CAS-nro 145-39-1)	☐ Kyllä ☐ Ei
• Ketonimyski (CAS-nro 81-14-1)	☐ Kyllä ☐ Ei
• HHCB (CAS-nrot 114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 ja 78448-49-4)	☐ Kyllä ☐ Ei
• AHTN (CAS-nrot 1506-02-1 ja 21145-77-7)	☐ Kyllä ☐ Ei

Herkistävät hajusteet (O13)	
Sisältääkö hajuste aineita, jotka ovat saaneet luokituksen R42/H334 tai R43/H317?	☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita: Nimi: _____ Paino- %: _____	
Sisältääkö hajuste taulukossa mainittuja aineita?	☐ Kyllä ☐ Ei
Jos kyllä, ilmoita toteamisrajan ylittävien aineiden pitoisuus painoprosenteina.	

Nimi	CAS-nro	Paino-%
Amyl cinnamal	122-40-7	
Eugenol	97-53-0	
Amylcinnamyl alcohol	101-85-9	
Farnesol	4602-84-0	
Anisyl alcohol	105-13-5	
Geraniol	106-24-1	
Benzyl alcohol	100-51-6	
Hexyl cinnamaldehyde	101-86-0	
Benzyl benzoate	120-51-4	
Hydroxy-citronellal	107-75-5	
Benzyl cinnamate	103-41-3	
Hydroxymethylphenyl cyclohexenecarboxaldehyd	31906-04-4	
Benzyl salicylate	118-58-1	
Isoeugenol	97-54-1	
Cinnamal	104-55-2	
2-(tert-Butylbenzyl) propionaldehyde	80-54-6	
Cinnamyl alcohol	104-54-1	
Linalool	78-70-6	
Citral	5392-40-5	
Methyl heptyn carbonat	111-12-6	
Citronellol	106-22-9	
Cetone Alpha	127-51-5	
Coumarin	91-64-5	
Oak moss extract	90028-68-5	
d-Limonene	5989-27-5	
Tree moss extract	90028-67-4	

Jos mihinkään edellä olevista kysymyksistä on vastattu kyllä, ilmoita aineen nimi, CAS-nro, pitoisuus raaka-aineessa ja tehtävä (esim. jos aine sisältyy epäpuhtautena):

Hajustevalmistajan allekirjoitus:

Päiväys	Yrityksen nimi
Puhelin	Sähköposti
Yhteyshenkilön nimi (tekstaten)	Yhteyshenkilön allekirjoitus

Liite 7 VOC-aineiden POCP-kertoimet (O16)

Liuottimille, joita ei ole luettelossa, voidaan käyttää testeillä määritettyjä POCP-arvoja VOC-yhdisteiden pitoisuuden laskennan pohjana. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää VOC-ryhmän "worst case" -arvoa. Luettelo ei ole Joutsenmerkityissä tuotteissa hyväksytyjen aineiden luettelo.

Laskelmat perustuvat tanskalaisen LCA Centerin UMIP2003-menetelmään. Taulukon luvut ovat peräisin "The British trajectory model" -mallista.

Alkaanit	0,4 +/-0,1 (worst case = 0,5)
Metaani	0,007 ¹
Etaani	0,1
Propaani	0,5
n-butaani	0,5
i-butaani	0,4
n-pentaani	0,3
i-pentaani	0,3
n-heksaa	0,5
2-metyylipentaani	0,5
3-metyylipentaani	0,4
2,2-dimetyylibutaani	0,3 1
2,3-dimetyylibutaani	0,4 1
n-heptaani	0,5
2-metyyliheksaani	0,5 1
3-metyyliheksaani	0,5 1
n-oktaani	0,5
2-metyyliheptaani	0,5
n-nonaani	0,4
2-metyylioktaani	0,5
n-dekaani	0,4
2-metyyllinonaani	0,4
n-undekaani	0,4
n-dodekaani	0,3
metyylisyklo-heksaani	0,5

Alkeenit	0,5+/- 0,2
Eteeni	1,0
Propeeni	0,6
1-buteeni	0,5
2-buteeni (trans)	0,4
2-penteeni (trans)	0,4
2-metylbut-1-eeni	0,2
2-metylbut-2-eeni	0,5
3-metylbut-1-eeni	0,5

Isobuteeni	0,6
Isopreeni	0,6
Alkyynit	0,4
Asetyleeni	0,4

Aromaattiset hiilivedyt	
bentseeni	0,4
tolueeni	0,5
o-ksyleeni	0,2
m-ksyyleeni	0,5
p-ksyleeni	0,5
etylibentseeni	0,5
1,2,3-trimetylibentseeni	0,3
1,2,4-trimetylibentseeni	0,3
1,3,5-trimetylibentseeni	0,3

Aldehydit	0,3 +/- 0,2
formaldehydi	0,3
asetaldehydi	0,2
propionaldehydi	0,2
butyyrialdehydi	0,2
isobutyrialdehydi	0,3
valeraldehydi	0,3
akroleiini	0,8
bentsaldehydi	-

Ketonit	0,2 +/- 0,1
asetoni	0,1
metyylietyyliketoni	0,2
metyyli i-butyliketoni	0,3

Alkoholit	0,2 +/- 0,02
metanoli	0,2
etanoli	0,2
isopropanoli	0,2
butanoli	0,2
isobutanoli	0,3
butaani-2-dioi	0,3

Kloorialkaanit	0,01 +/- 0,01
metyleenikloridi	0,02
kloroformi	0,004
metyyli kloroformi	0,002

Eetterit	0,4 +/- 0,1
dimetyylieetteri	0,3
propyleeni glycolimetyyli-eetteri	0,5

Esterit	0,2 +/- 0,1
metyyliasetaatti	0,1
etyliasetaatti	0,3
isopropyliasetaatti	0,2 1
n-butyliasetaatti	0,3
isobutyliasetaatti	0,4
propyleeniglykolimetyylieetteriasetaatti	0,2

Kloorialkeenit	0,2 +/- 0,3
trikloorieteeni	0,1
tetrakloorieteeni	0,01
allyyli kloridi	0,5

Lähde: LCA Center Denmark (2007): EDIP characterisation factors for photochemical ozone formation (High NOx).

Liite 8 Ammattituotteiden väriaineet (O18)

Tämän vakuutuksen täyttää pigmenttiaineen/väriaineen valmistaja, jonka pigmentti-/väriainetta on auton- tai veneenhoitotuotteessa, jolle haetaan Joutsenmerkkiä auton- ja veneenhoitotuotteiden kriteerien version 5 mukaisesti.

Tämä vakuutus perustuu hakuajankohtana hallussa oleviin tietoihin. Jos allekirjoittanut saa haltuunsa uutta tietoa, allekirjoittanut sitoutuu toimittamaan päivitetyn vakuutuksen pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.

Sisältyvinä aineina pidetään kaikkia tuotteen aineita, myös raaka-aineissa olevia lisäaineita (kuten säilöntä- ja stabilointiaineet) mutta ei raaka-ainetuotannon epäpuhtauksia, ellei toisin ole mainittu. Epäpuhtauksilla tarkoitetaan raaka-ainetuotannon jäämiä, joiden pitoisuus valmiissa tuotteessa on alle 100 ppm (0,01 paino-%, 100 mg/kg). Epäpuhtauksina ei pidetä raaka-aineeseen tietoisesti tai tarkoituksella lisättyjä aineita määrästä riippumatta. Sisältyviksi aineiksi katsotaan myös aineiden tunnetut hajoamistuotteet.

Huomaa, että pigmenttiaineen/väriaineen valmistajan on annettava vakuutus myös liitteessä 5 edellytettävien vaatimusten mukaisesti.

Allekirjoittanut vakuuttaa edellä mainituista aineista seuraavaa:

Autonhoitotuote / veneenhoitotuote:
Valmistajat:
Toimittaja/maahantuojaja:
Pigmenttiaineen/väriaineen nimi:

Sisältääkö tuote pigmenttiaineita, joissa käytetään raskasmetalleja (esim. kadmium, lyijy, elohopea tai kromi VI), alumiinia tai kuparia?	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko väriaine, joita käytetään tuotteessa, hyväksytty elintarvikekäyttöön jossakin Pohjoismaassa? Jos kyllä; mitkä maat: _____ E-numero: _____	☐ Kyllä ☐ Ei
Vaihtoehto hyväksynnälle elintarvikekäyttöön: Onko väri biokertyvä? Väriaineiden ei katsota olevan biokertyviä jos $\log KOW < 4,0$ tai $BCF < 500$. Jos saatavilla on sekä BCF- että $\log KOW$ -arvot, käytetään korkeinta mitattua BCF-arvoa. Lähetä dokumentaatio BCF:stä ja/tai LogKow:sta.	☐ Kyllä ☐ Ei

Vakuutuksen on antanut:

Päiväys	Yrityksen nimi (valmistaja)
Puhelin	Vastuuhenkilö (allekirjoitus)
Sähköposti	Vastuuhenkilö (tekstaten)

Mikäli tuotteen koostumuksessa tapahtuu muutoksia, uudet selvitykset on lähetettävä pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.

Liite 9 Tehokkuus – toimintatesti (O27)

Koskee seuraavaa tuotetta tai tuotejärjestelmää:

Tuotenimi:
Valmistaja:
Valmistaja tai maahantuojaja:

Otettujen näytteiden on oltava edustavia.

Katso analyysilaboratorioita koskevat vaatimukset liitteestä 13. (koskee vain kuluttajatuotteita, ei automaattisten autopesuloiden tuotesarjoja).

Tuotteen toimintaa ja tehokkuutta dokumentoivilta menetelmiltä vaaditaan seuraavaa:

- 1) Menetelmän on vastattava tuotteen todellista käyttötapaa. Lian, pestävän kohteen, veden lämpötilan, tuotteen käyttömäärän, vaikutusajan, mekaanisen käsittelyn jne. tulee siis vastata tuotteen todellisia käyttöolosuhteita.
- 2) Tuotetta on testimenetelmässä verrattava markkinoilla jo olevaan vastaavaan tuotteeseen. On tärkeää, että saman ryhmän tuotteita verrataan toisiinsa, eli ettei vesipohjaisia tuotteita verrata esimerkiksi liuotinpohjaisiin tuotteisiin tai rasvanpoistoaineita sampoisiin.
- 3) Tuote on testattava siinä pitoisuudessa, jota etiketissä tai pakkauksessa suositellaan.
- 4) Tulos on arvioitava visuaalisesti ja/tai mitata mittalaitteella. Pohjoismaiseen ympäristömerkintään lähetetään valokuva tai muu raportti tuloksesta.
- 5) Testimenetelmän on oltava pohjoismaisen ympäristömerkinnän hyväksymä.
- 6) Testiraportti on lähetettävä pohjoismaiseen ympäristömerkintään.

Testausolosuhteet:	
Likatyypin kuvaus:	
Pestävä kohde: (konepelti, rengas, auton osa, veneen osa jne.)	
Veden lämpötila:	
Tuotteen käyttömäärä: (grammaa)	
Tuotteen suositeltu käyttömäärä:	
Vaikutusaika: (minuutteja)	
Mekaaninen käsittely: (sieni, liina jne.)	
Verrokkituote: (tuotteen nimi ja valmistaja)	
Verrokkituotteen pitoisuus (g/l):	
Verrokkituotteen suositeltu käyttömäärä: (ilmoitettu etiketissä)	
Arviointi:	☐ Visuaalinen (valokuva) ☐ Mittalaitteella mitattu
Tuloksen katsotaan olevan:	☐ huono ☐ tyydyttävä ☐ hyvä

Kiillotustuotteille on standardoidut testit muun muassa menetelmässä ASTM D 4955-89 Standard Practice for Field Evaluation of Automotive Polish.

Ammattikäyttöön tarkoitetuille tuotteille voidaan käyttää myös liitteen 10 mukaista vakuutusta.

Vakuutuksen on antanut:

Päiväys:	Yrityksen nimi:
Sähköposti:	Puhelin:
Yhteyshenkilö:	Osoite:

Jos tuotteen koostumus muuttuu, pohjoismaiseen ympäristömerkintään tulee toimittaa uusi vakuutus.

Liite 10 Tehokkuus – käyttäjätesti (O27)

Koskee seuraavaa tuotetta tai tuotejärjestelmää:

Tuotenimi:
Tuotejärjestelmä:
Valmistaja:
Valmistaja tai maahantuojaja:

Käyttötarkoitus:

- ammattikäyttöön tarkoitettu tuote
 kuluttajatuote

Tuotetyyppi: _____

Tuotteelle tai tuotejärjestelmälle soveltuvat pesutavat:

- automaattinen harjapesu
 automaattinen painepesu
 käsinpesu
 yhdistelmäpesu
 muu pesu: _____

Tuotteen tai tuotejärjestelmän käyttötarkoitus:

- henkilöautojen pesu
 kuorma-autojen pesu
 veneiden pesu
 muu pesu: _____

Annostus (g/l käyttöliuosta): _____
(testijaksolla käytetty annostus)Suositeltu annos:
(pakkauksessa ilmoitettu suositeltu annos)

touko–syyskuu: _____

loka–huhtikuu: _____

Käytetäänkö tuotetta tai tuotejärjestelmää yhdessä muiden kemiallisten tuotteiden kanssa?

- Kyllä Ei

Jos kyllä, minkä: _____

Onko tuote tai tuotejärjestelmä aiheuttanut käyttöhäiriöitä tai huomautuksia pesu- tai puhdistuslaitoksessa?

Kyllä Ei

Asianmukaisissa oloissa tehtyjen pesutestausten määrä: _____
(vähintään 10 kertaa)

Arvioitaessa tuotteen tai tuotejärjestelmän käyttötarkoitusta ajoneuvon tai veneen puhdistuksessa tuloksen katsotaan olevan:

- huono
 tyydyttävä
 hyvä

Vakuutuksen on antanut:

Yritys:	
Osoite:	
Yhteyshenkilö:	Puhelin:
Sähköposti:	

Tiedot perustuvat seuraavan yrityksen kokemuksiin:

Yritys:	
Paikka:	Päiväys:
Allekirjoitus:	

Jos tuotteen koostumus muuttuu, pohjoismaiseen ympäristömerkintään tulee toimittaa uusi vakuutus.

Liite 11 Tehokkuustesti, tuulilasipesunesteet (O21)

Koskee seuraavaa tuotetta tai tuotejärjestelmää:

Tuotenimi:
Valmistaja:
Tavarantoimittaja tai maahantuojaja:

Tuotteen toimintaa ja tehokkuutta dokumentoivilta menetelmiltä vaaditaan seuraavaa:

- 1) Vähintään viiden riippumattoman käyttäjän on suoritettava testi.
- 2) Jokaisen käyttäjän on käytettävä tuulilasipesunestettä vähintään kaksi kuukautta asianmukaisissa oloissa ennen vastauslomakkeen täyttämistä.
- 3) Käyttäjällä on oltava kokemusta markkinoiden muista tuulilasipesunesteistä ennen testin suorittamista.
- 4) Tuotetta on testattava sillä annostuksella, jota etiketissä tai pakkauksessa suositellaan.
- 5) Käyttäjän on arvioitava tulos visuaalisesti.

Testausolosuhteet: _____

Testikausi (päivämäärät, vähintään 2 kk)

Testihenkilön aikaisempi kokemus muista tuulilasipesunesteistä

- Ei kokemusta
 Kokemusta 1-2 muusta tuotteesta
 Kokemusta vähintään 3 muusta tuotteesta

Tuotteet, jotka käyttäjä laimentaa itse. Ilmoita annostus: _____

Tuotteen tehokkuuden katsotaan olevan:

- huono
 tyydyttävä
 hyvä

Vakuutuksen on antanut:

Käyttäjän nimi:
Osoite / yritys:

Jos tuotteen koostumus muuttuu, pohjoismaiseen ympäristömerkintään tulee toimittaa uusi vakuutus.

Liite 12 Joutsenmerkittyjen auton- ja veneenhoitotuotteiden markkinointi

Yhdistyksen hallitus päätti 17.11.2014 poistaa markkinointivaatimuksen ja tämän liitteen.

Liite 13 Analyysit

1 Analyysilaboratorion vaatimukset

Otettujen näytteiden tulee olla edustavia. Analyysilaboratorion ja/tai testilaitoksen tulee olla riippumaton ja pätevä. Raakatietojen tulee olla käytettävissä ympäristömerkinnän tarkistusta varten.

Analyysilaboratorion tulee täyttää standardin EN ISO 17025 vaatimukset tai sillä tulee olla virallinen GLP-hyväksyntä (koskee vain kemiallisia analyysejä tekeviä laboratorioita) tai olla sertifioitu ISO 9000 mukaan.

Valmistajan oma laboratorio voidaan hyväksyä tehokkuustesteihin ja analysointiin ja testaukseen jos:

- Valmistajalla on laatujärjestelmä, johon näytteenotto ja analyysit sisältyvät ja joka on sertifioitu ISO 9000 mukaan.
- Tehokkuustestien testimenetelmät kuuluvat laatujärjestelmään
- Raaka-tiedot ovat pohjoismaisen ympäristömerkinnän käytettävissä

Hakija maksaa itse dokumentaatio- ja analyysikustannukset.

2 Ekotoksikologiset testimenetelmät

Dokumentaatioon on käytettävä kansainvälisiä testimenetelmiä (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) tai vastaavaa menetelmää. Mikäli käytetään vastaavia testimenetelmiä, on tulokset hyväksyttävä ulkopuolisessa tarkastuselimessä. Asianmukaiset testimenetelmät kuvataan jäljempänä. Menetelmät löytyvät:

http://puck.sourceoecd.org/vl=31948566/cl=20/nw=1/rpsv/periodical/p15_about.htm?jnlissn=1607310x

3 Välitön/krooninen myrkyllisyys vesieliöille

Välittömän vesiympäristölle myrkyllisyyden arviointiin käytetään OECD:n testimenetelmiä 201 (levä), 202 (vesikirppu) ja 203 (kala) (ISBN 92-64-1222144) tai vastaavia testimenetelmiä.

Kroonisen vesiympäristölle myrkyllisyyden arviointiin käytetään OECD:n testimenetelmiä 201 (levä), 211 (vesikirppu) ja 211 tai 215 (kala) (ISBN 92-64-1222144) tai vastaavia testimenetelmiä.

4 Kertyvyys eliöihin

Aineen kertyvyys eliöihin arvioidaan kaloja koskevalla biologisella kertymiskertoimella (BCF) tai oktanoli/vesi-jakaantumiskertoimella (P_{ow} tai K_{ow}).

Määrittäminen tehdään OECD 107 -, 117- tai 305-menetelmällä ja luokitus tehdään seuraavasti:

Luokitus	OECD 107 tai 117	OECD 305
Ei kerry eliöihin	$\log K_{ow} < 4,0$	$BCF < 500$
Kertyy eliöihin	$\log K_{ow} > 4,0$	$BCF \geq 500$

OECD:n testimenetelmää 107 ei voida soveltaa pinta-aktiivisiin aineisiin, joilla on sekä rasva- että vesiliukoisia ominaisuuksia, koska testi mittaa, onko aine rasva- vai vesiliukoinen (tuloksena $\log K_{ow}$ -arvo). Tämänhetkiseen tietoon perustuen tällaisista

aineista on osoitettava suurella varmuudella, että aineet ja niiden hajoamistuotteet eivät aiheuta pitkäaikaista vaaraa vesieliöille.

Tietokonemallinnukset (esim. BLOWIN) hyväksytään, mutta jos mallilaskelmien tulokset ovat lähellä raja-arvoja tai pohjoismaisella ympäristömerkinnällä on poikkeavaa tietoa, voidaan vaatia varmempaa tietoa.

Jos saatavilla on sekä BCF- että log Kow-arvot, käytetään korkeinta mitattua BDF-arvoa.

5 Aerobinen hajoavuus

Orgaanisen yhdisteen nopean biologisen hajoavuuden selvittämiseen aerobisissa olosuhteissa käytetään OECD Guidelines –testimenetelmiä 301 A-F tai 310 (ISBN-92-64-1222144).

Muita tieteellisesti hyväksytyjä menetelmiä voi myös käyttää. Puolueettoman elimen tulee laatia näiden menetelmien testitulokset.

6 Anaerobinen hajoavuus

Anaerobisen hajoavuuden arviointiin käytetään menetelmiä ISO 11734, ECOTOC nro 28 (kesäkuu 1988), OECD 311 tai vastaavia testimenetelmiä. Vaatimuksena on vähintään 60 %:n hajoavuus anaerobisissa olosuhteissa 56 päivässä (ECETOC nro 28, kesäkuu 1988), 60 päivässä (ISO 11734) tai 60 päivässä (OECD 311).

Aineisiin, jotka eivät ole tensidejä eivätkä DID-listalla, voidaan soveltaa seuraavia poikkeuksia anaerobisen hajoavuuden testauksessa, jos ne eivät ole myrkyllisiä vesieliöille ($E/LC50 > 10 \text{ mg/l}$), ja jos ne ovat helposti aerobisesti hajoavia ja niillä on samalla joko

- matala adsorptio ($A < 25 \%$)
- korkea desorptio ($D > 75 \%$)
- eivät ole biokertyviä.

Adsorption ja desorption määrittämiseksi käytetään OECD Guidelinesin 106 menetelmää tai ISO CD 18749 "Water quality – Adsorption of substances on activated sludge"

7 Luontainen hajoavuus

Luontaisen (inherent) hajoavuuden arviointiin käytetään OECD:n testimenetelmää nro 302 (A-C) (ISBN 92-64-1222144). Vaatimuksena on vähintään 70 % mineralisaatio ($> 70 \%$ BOD/ DOC/COD reduktion) 28 päivässä.

Muita tieteellisesti hyväksytyjä testimenetelmiä voi myös käyttää. Puolueettoman elimen on arvioitava tällaisten menetelmien testitulokset.

8 (Mahdollisesti) hormonitoimintaa häiritsevät aineet

Mahdollisesti hormonitoimintaa häiritsevä aine on eksogeeninen aine tai sekoitus aineista, jotka muuttavat hormonitoimintaa ja siten aiheuttavat vakavia terveysvaikutuksia organismeihin ja sen kantoihin ja jälkeläisiin.

Pohjoismainen ympäristömerkintä huomioi kaikki aineet, joita EU pitää (mahdollisesti) hormonitoimintaa häiritsevinä (kategoriat 1 ja 2: 'Category 1 - evidence of endocrine disrupting activity in at least one species using intact animals');

'Category 2 - at least some in vitro evidence of biological activity related to endocrine disruption')

Mikäli EU:n listoilla tapahtuu muutoksia, viimeisimpiä päivitettyjä raportteja noudatetaan. Uusimmat raportit löytyvät osoitteesta http://ec.europa.eu/environment/endocrine/index_en.htm

Accessin tietokanta, jossa on kaikki arvioidut aineet on lueteltu: http://ec.europa.eu/environment/endocrine/strategy/short_en.htm

9 DID-lista

EU:n ympäristömerkinnän ja pohjoismaisen ympäristömerkinnän yhteinen DID-lista on laadittu yhdessä käyttäjä- ja ympäristöorganisaatioiden sekä teollisuuden kanssa. Se sisältää myrkyllisyys- ja hajoavuustietoja monista sellaista aineista, joita voidaan käyttää teknokemian alan tuotteissa. DID-listan sisältämiä aineita ei välttämättä käytetä ympäristömerkityissä tuotteissa.

DID-listaa ei voi käyttää yksittäisten aineiden myrkyllisyyden dokumentointiin luokittelusääntöjen yhteydessä. Dokumentointiin tulee käyttää käyttöturvallisuustiedotteen, kirjallisuuden tai raaka-ainevalmistajan antamia tietoja.

DID-lista on saatavana ympäristömerkintäorganisaatiolta tai maakohtaisilta kotisivuilta, katso yhteystiedot sivulta 2. DID-listan A- ja B-osat löytyvät myös ympäristömerkin nettisivuilta: <http://joutsenmerkki.fi/kriteerit/did-lista/>

Jos ainetta ei ole DID-listalla, voi käyttää DID-listan B-osan menetelmää:

Näissä kriteereissä viitataan DID-listaan, joka on tullut voimaan tammikuussa 2007, tai uudempaan versioon.

10 Poikkeukset testivaatimuksiin

Seuraavat aineet muodostavat poikkeuksen myrkyllisyyttä vesieliöille, biologista hajoavuutta ja eliöihin kertymistä koskevista testivaatimuksista:

- Aineet, joilla on lyhyt elinkaari (< 1 h eliöihin kertymisen testauksessa ja < 24 h muissa testeissä). Hajoamistuotteet analysoidaan tarvittaessa.
- Tunnetut ympäristölle vaaralliset aineet, jotka ovat viranomaisluetteloissa.
- Aineet, joiden voidaan tieteellisen kirjallisuuden perusteella todeta olevan samankaltaisia testattavien aineiden kanssa.
- Suurimolekyyliset aineet (molekyylipaino > 700, laskettu vähimmäishalkaisija > 9,5 Å tai pituus > 5,5 nm) muodostavat poikkeuksen eliöihin kertymistä koskevista testivaatimuksista.